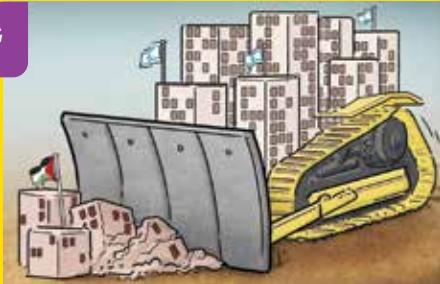

کدام حقوق بشر؟

۴

■ **کارتونیست: تینرد رویاردز**
 ■ **کشور: هلند / موضوع: کارشکنی‌های آمریکا در غزه**
 تینرد رویاردز هنرمند هلندی با ترسیم این کاریکاتور به اشغال فلسطین توسط صهیونیست‌ها واکنش نشان داد و حقوق بشر آمریکایی را یک موضوع سلیقه‌ای دانست. او به کارشکنی‌های آمریکا علیه آتش بس در غزه و ادامه درگیری‌ها میان رژیم صهیونیستی و گروه‌های مقاومت فلسطین اعتراض کرد.

ترس از ایران

۵

■ **کارتونیست: مسعود شجاعی طباطبایی**
 ■ **کشور: ایران / موضوع: حمله موشکی**
 مسعود شجاعی طباطبایی کاریکاتوریست و گرافیست ایرانی است. او هم‌اکنون، مدیر خانه کاریکاتور ایران و وبگاه ایران کارتون است. او در این طرح به قدرت ایران و ترس رژیم صهیونیستی از ایران پرداخته است.

معامله ننگین

۶

■ **کارتونیست: محمدعلی رجبی**
 ■ **کشور: ایران / موضوع: روز احیای حقوق فلسطین**
 محمدعلی رجبی با این طرح به موضوع روز قدس و موضوع معامله قرن پرداخته است. او می‌گوید در حالی که عموم جهان از حق مردم فلسطین حمایت می‌کنند، اما آمریکا دنبال معامله قرن است. رجبی آثار بسیاری درباره ی فلسطین و رنج مردم آن کشیده است. او متولد ۱۳۵۴ در نطنز و دارای مدرک کارشناسی نقاشی از دانشکده هنر دانشگاه شاهد است.

بیرون گذاشتند [فراموش کردند]. یک روز، در راه منزل، مردی را دیدم که برهنه در اطراف قدم می‌زد. مردم مبهوت به او نگاه می‌کردند. به همسرم «ویدا» هشدار دادم و از او درخواست کردم که برود و برایم یک پیراهن و شلوار بیاورد. آن مرد بزرگ‌تر از من بود؛ بنابراین رفتم و یکی از تی‌شرت‌های بزرگ‌تر خودم و یک شلوار از یکی از همسایه‌ها را آوردم و به او پوشاندم. من چند سؤال از او پرسیدم، اما او ساکت باقی ماند. پس از کمی پرس و جو، فهمیدم که از سعیده است. پس از چند روز بمباران بی‌امان، مجبور شده بود که خانه‌اش را به خاطر پیدا کردن مقداری نان یا هر نوع غذا برای فرزندان، ترک کند. او امیدوار بود که بتواند مغازه بازی پیدا کند؛ زیرا بسیاری از خیابان‌های قدیمی سعیده پوشانده شده بود و افراد می‌توانستند در امنیتی نسبی در آن جا راه بروند. تلاش او بیهوده بودن را اثبات کرده بود. هیچ فروشگاه بازی وجود نداشت. وقتی او به خانه برگشت، متوجه می‌شود که خانه‌اش نابود شده است و همسر و هفت یا هشت بچه‌اش کشته شده‌اند. وقتی اسرائیلی‌ها ما را به ساحل بردند، ما از مقابل آن خانه گذر کردیم. من متوجه نشانه‌های کوچک نوشته شده روی زغال چوب شدم: مراقبت کنید! در این جا خانواده قرار گرفته است. آن مرد خودش آن نوشته را نوشته بود؛ چراکه هنوز اجساد، زیر آوار دفن شده بودند.»

می‌گویند فردی به اسم «اسمائیل سوان» در ۲۸ سالگی مرتکب جنایت شده است، در سوابق او آمده است سوان متولد بیت المقدس و عضو سازمان آزادی بخش فلسطین بوده است. با این حال سازمان فوق ارتباط خود را با این پرونده جنایی رد کرد. سوان هم در بازجویی‌ها به این نکته اشاره کرد که جاسوسی دوجانبه بوده است که برای سرویس اطلاعاتی «موساد» کار می‌کرده است. شهادت این هنرمند چنان اثرگذار بود که پس از اعتراف سوان، «مارگارت تاجر»، نخست‌وزیر وقت انگلستان دفتر سرویس اطلاعاتی اسرائیل در لندن در قصرسبز در منطقه کنزینکتون لندن را تعطیل کرد و سه دیپلمات ارشد اسرائیلی را از انگلستان بیرون کرد که یکی از این سه دیپلمات وابسته فرهنگی سفارت اسرائیل در لندن بود. ناجی سلیم العلی در نهایت در قبرستان «بروک وود» به خاک سپرده شد و پس از شهادتش به پاسداشت نام او مرکز فرهنگی در شهر بیروت با عنوان «مرکز فرهنگی ناجی العلی» ایجاد شد، روزنامه «السفیر» نیز مسابقه کاریکاتوری به نام او برگزار کرد. یکی از فرزندان او به اسم «خالد» هم سلسله کاریکاتورهایی از پدرش را در چند کتاب جمع آوری کرد؛ کتاب‌هایی که بسیاری از آنها به زبان‌های انگلیسی و فرانسوی و... ترجمه شده‌اند.

ناجی العلی بسیاری از اوقات خود را در زندان سپری کرد و طرح‌های خود را روی دیوارهای زندان رژیم صهیونیستی می‌کشید. ارتش لبنان نیز چندین بار وی را بازداشت کرد. خودش درباره ی کودکی که بدل به امضایش شده است، می‌گوید: حنظله، جوان پابرهنه، نماد دوران کودکی خودم بود. او در سنینی بود که من مجبور شدم فلسطین را ترک کنم و امروز از نظر احساسی، هنوز آن سن را دارم

زمان کودکی در فلسطین پشت سر گذاشتم، به یاد بیاورم و احساس کنم. شخصیت حنظله یک نوع از شمایی بود که روح مرا از سقوط، محافظت می‌کرد؛ در زمان‌هایی که احساس تنبلی می‌کردم و یا وظیفه‌ام را نادیده می‌گرفتم. آن بچه، مثل صدای ریزش آب تازه در پیشانی من بود که مرا متوجه می‌کرد و از خطا و خسران نگهداری می‌کرد. او فلش قطب‌نمایی بود که مدام به سمت «فلسطین» اشاره می‌کرد؛ نه تنها فلسطین در ابعاد جغرافیایی، که در مفهوم انسانی اش. نماد یک نهضت تنها».

این کاریکاتوریست ابتدای شروع انقلاب به ایران آمد و چند روزی مهمان‌مان بود. حتی تعدادی از کاریکاتوریست‌های ایرانی از کارها و سبک و سیاق او تأثیر پذیرفته‌اند؛ اما اهمیت این هنرمند به اندازه‌ای است که مجله‌ی «تایمز» در توصیف او نوشت: «او مردی است که با استخوان‌های انسان نقاشی می‌کند.» و روزنامه ژاپنی «آساهی» این‌طور توصیفش کرد: «ناجی علی، با اسید فسفریک نقش می‌زند.»

سال‌ها بعد از شهادت «العلی»، شخصیت حنظله امروز هم چنان در کشورهای انگلیسی‌زبان معروف است و مردمان این کشورها ترجیح می‌دهند او را «هندلا» خطاب کنند. اما ناجی سلیم علاوه بر خلق شخصیت حنظله که امروز دیگر جهانی شده است، ۴۰ هزار کاریکاتور مختلف از خود به یادگار گذاشت که در بسیاری از آن‌ها رژیم‌های عربی و اسرائیل را مورد شمت قرار می‌داد. وی همچنین کاریکاتورهای جنجالی دیگری را به نمایش گذاشت که از جمله آنها می‌توان به کاریکاتورهایش در خصوص سران فلسطینی سازش‌کار و سران عرب اشاره کرد که در ناز و نعمت و عیش زندگی می‌کردند و به مسأله فلسطین خیانت می‌کردند. ناجی علی همچنین کاریکاتور یک شخصیت سرباز اسرائیلی «دماغ دراز» را نیز به تصویر کشید به گونه‌ای که وی در مقابل سنگ‌های پرتاب شده از سوی فلسطینیان، دست پاچه شده است.

ناجی شخصیت‌های اصلی دیگری را هم در کاریکاتورهای خود داشت که از جمله آنها می‌توان به شخصیت زن فلسطینی اشاره کرد که ناجی او را در بسیاری از کاریکاتورهایش «فاطمه» معرفی می‌کرد. شخصیت فاطمه در کاریکاتورهای ناجی شخصیتی بود که سازش نمی‌کرد و رؤیاهایش در قبال مسأله فلسطین و راهکارهای حل این مسأله کاملاً واضح و شفاف بود. ناجی همسر فاطمه را نیز به گونه‌ای تصویر کرده بود که برخی مواضع شکننده بود.

او بارها قبل از ترورش، تهدید به مرگ شده بود؛ خودش در جایی درباره ی روزگاران که مجبور به ترک کشورش شد، نوشته است: «تهاجم اسرائیل چنان وحشیانه بود که بسیاری، آن را از حواس خود

